

Koulun ja lastensuojelun yhteistyöstä

Ira Hietanen-Tanskanen, lakimies
Opetusalan ammattijärjestö OAJ

Uuden edessä

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät® 5.-6.10.2021

6.10.2021

Ira Hietanen-Tanskanen, OAJ

Aiheena tänään

1. Sivistykselliset oikeudet sijaishuollossa
2. Mitä koulusta tehdylle lastensuojeluilmoitukselle tapahtuu sen jälkeen kun se on vastaanotettu ja voidaanko päiväkotiin tai kouluun olla sen johdosta yhteydessä ja jos voidaan niin missä tapauksessa ja miten? Kuka ilmoittaa koululle mistä asioista mikäkin taho/henkilö vastaa, kun lapsi on sijoitettuna?

LSL 52 a § Sivistykselliset oikeudet sijaishuollon aikana

- Lapsella oikeus varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen sijaishuollon aikana
- Lapsen **asiakassuunnitelmaan on kirjattava**, miten hänen varhaiskasvatuksensa, perusopetuksensa tai muu lapsen opetus järjestetään sijaishuollon aikana.
- Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän tulee **tehdä yhteistyötä** varhaiskasvatuksen, perusopetuksen tai muun lapsen opetuksen järjestäjän kanssa lapsen kodin ulkopuolisen sijoituksen valmistelun aikana sekä sijoituksen aikana. ***Sosiaalihuollon on varmistettava lapsen perusopetukseen ja muihin opintoihin liittyvien tietojen siirtäminen opetuksen järjestäjälle. (tulossa lakiin 2022?)***
- Lapsen hoidosta ja kasvatuksesta sijaishuollossa vastaavan työntekijän tulee **toimia yhteistyössä** varhaiskasvatuksen, perusopetuksen tai muun lapsen opetuksen järjestäjän kanssa.

He 237/2018

52 a § Sivistykselliset oikeudet sijaishuollon aikana

- 52 a § säädettiin, koska haluttiin painottaa varhaiskasvatuksen tai koulun ja lastensuojelun **yhteistyötä jo sijaishuoltoa valmisteltaessa** sekä selkeyttää sitä, että **lapsen sivistyksellisiä oikeuksia ei voida rajoittaa lastensuojelulain mukaisella rajoitteella.**
- Säännös liittyy myös perustuslain 6 §:n 3 momentin edellytykseen siitä, että lapsia keskenään tulee myös kohdella yhdenvertaisesti. **Sijaishuollossa olevaa lasta ei voida asettaa eriarvoiseen asemaan varhaiskasvatuksen tai perusopetuksen osalta.**

Miten uusi 1.1.2020 voimaan tullut lakimuutos muutti koulun ja lastensuojelun yhteistyötä sijoituspäätöksiä tehtäessä ja rajoitustoimia käytettäessä?

He 237/2018

52 §:n nojalla oikeus pyytää tietoja opetuksen järjestämiseksi

- Perusopetuslain 41 §:n mukaan opetuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta oppilaan **opetuksen järjestämiseksi välttämättömät tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiselta**, muulta sosiaalipalvelujen tai terveydenhuollon palvelujen tuottajalta sekä terveydenhuollon ammattihenkilöltä.
- **Pyydettävien tietojen välttämättömyyden arvioi opetuksen järjestäjä.**
- Säännös ei oikeuta opetuksen järjestäjää saamaan yleisesti tietoja kouluun tulevista oppilaista, vaan **välttämättömyys on aina pystyttävä perustelemaan yksilöllisesti tietopyynnössä.**

Mitä tietoja ja miksi opettaja tarvitsee?

Lapsen kasvu, oppiminen ja hyvinvointi keskiössä.

- **Koulussa ei tarvitse tietää, että vanhemmalla on mielenterveys- tai päihdeongelma, on työtön, varaton, väkivaltainen jne.**
- **Päiväkodissa tai koulussa tarvitaan ESIMERKIKSI tieto:**
 - **jos ei ole aikuista, joka kykenee huolehtimaan lapsesta**
 - puuttuu varavaatteet, koulutarvikkeet, väsynyt, nälkäinen jne.
 - Lapselle voidaan antaa varavaatteet, pestä, koulutarvikkeet pulpettiin, aamupala, välipala, lepomahdollisuus jne.
 - **Jos ei ole aikuista, joka tukee koulunkäyntiä**
 - läksyt tekemättä, kokeisiin lukematta, läsnä milloin sattuu
 - Lapselle voidaan järjestää läksykerho, tukiopetusta, enemmän opettajan aikaa, oppilashuollon palveluita jne.

Mitä tietoja ja miksi opettaja tarvitsee? Lapsen kasvu, oppiminen ja hyvinvointi keskiössä.

- **Jos on asioita, jotka lapselle raskaita**
 - Näitä asioita ei oteta oppitunnilla esille tai varmistetaan riittävä monialainen osaaminen käsittelyssä
- **Onko jotakin käytöstä/muutosta mitä lapsessa pitää seurata**
 - itsetuhoisuus, päihteet, vaaraa aiheuttavat henkilöt
 - Lapsen käyttäytymistä osataan seurata oikealla tavalla ja tarjota tarvittavia turvatoimia.
- **Onko jokin asia, joka voi olla oppilaalle itselle tai muille vaaraksi esim. verenvuoto tapauksessa**
 - tartuntataudit, epilepsia, diabetes
 - Lapselle järjestetään tarvittava apua esim. lääkehoito.

Koululla oltava tieto, missä asioissa eri tahojen kanssa tehdään yhteistyötä

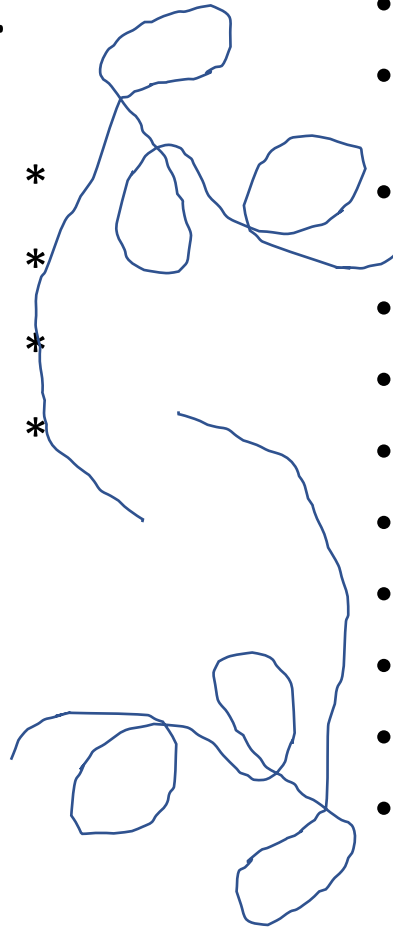
Yhdistä viivalla henkilö ja tehtävä.

Sosiaalityöntekijä

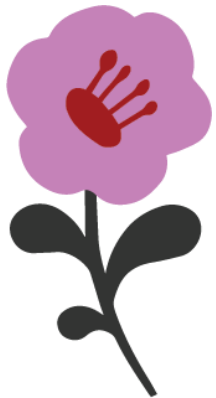
Sijaisvanhemmat tai laitos

Huoltajat: biologiset vanhemmat

Joku muu taho: _____

- Koulun valinta
- Uskonto ja äidinkieli sekä muut valittavat oppiaineet
- sähköisen yhteydenpitojärjestelmän tunnukset, esim. wilma
- Jokapäiväisten asioiden hoito
- Ilmoitukset rangaistuksista
- Vanhempainillat/-vartit
- Kokeiden allekirjoitus
- 3 portainen tuki mm. erityisen tuen päätös
- Pidennettyoppivelvollisuus
- Erityiset opetusjärjestelyt
- Oppilashuolto

Kiitos!

Ota yhteyttä!
ira.hietanen-tanskanen@oaj.fi

